

نام: نام خانوادگی: کلاس: پایه: یازدهم انسانی شماره صندلی:	باسم تعالی اداره آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا	درس: علوم و فنون ادبی (۲) تاریخ امتحان: ۹۷/۱۰/۲۶ مدت امتحان: ۸۰ دقیقه نمره با عدد: نمره با حروف:
---	---	--

بارم	سؤال	ردیف
------	------	------

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)

۱	الف) جاهای خالی را پر کنید. ۱- گلستان و بوستان سعدی به ما درس و را می‌آموزد. ۲- به وجود آمدن سستی و ضعف در جملات نثر از ویژگی‌های سبک عراقی است. ۳- نثر فنی کم‌کم در قرن ضعیف می‌شود.	
---	--	--

۱	ب) عبارت صحیح را با (ص) و غلط را با (غ) مشخص کنید. ۴- توجه به علوم ادبی از جمله « بیان » و « بدیع » در شعر سبک عراقی کمتر شده است. ۵- در شعر سبک خراسانی معشوق شاعر زمینی ولی در شعر سبک عراقی معشوق شاعر آسمانی است. ۶- زبان شعر در سروده‌های خواجه و حافظ در قرن هفتم رو به سستی نرفت. ۷- ادبیات در قرن نهم تقلیدی و فاقد نوآوری بود.	
---	---	--

۲	ج) پاسخ کوتاه و کامل دهید. ۸- کتاب « تحفه الاحرار » اثر کیست؟ و در چه قالبی سروده شده است؟ ۹- نوع نثر کتاب‌های زیر را بنویسید. الف) تاریخ و صفات: ب) طبقات ناصری: ۱۰- چرا تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان سبک عراقی سستی یافت؟ (دو مورد) ۱۱- مهم‌ترین ویژگی‌های زبانی سبک عراقی چیست؟	
---	--	--

موسیقی شعر (۶ نمره)

۰/۵	۱۲- چگونگی تفکیک پایه‌ها و خوانش بیت‌ها، نظم و را به ما نشان می‌دهند.	
۰/۵	۱۳- پایه‌های تکراری و هماهنگ بیت را و معادل‌های این پایه‌ها را می‌نامیم.	
۱	۱۴- وزن واژه و نشانه‌های هجایی واژه‌های زیر را بنویسید.	

واژه	وزن واژه	نشانه‌های هجایی
الف) دری بگشا		
ب) با ادبان		

۱۵- با خوانش درست بیت، رکن‌ها را مشخص کنید، سپس خانه‌هایی به تعداد آن طراحی کرده، هر پایه را در خانه-ی خود جای دهید.

« باران اشکم می‌دود و ز ابرم آتش می‌جهد با پختگان گوا این سخن، سوزش نباشد خام را »

۱۶- بیت زیر را متناسب با پایه‌های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن و نشانه‌های هجایی آن را بنویسید.

« بانگ زد یارش که « بر در کیست آن؟ » گفت « بر در هم تویی ای دلستان »

			پایه‌های
			آوایی
			وزن
			نشانه‌های
			هجایی

زیبایی‌شناسی (آرایه‌های ادبی) (۶ نمره)

۱۷- چه چیزی موجب زیبایی تشبیه می‌شود؟

۰/۵

۱۸- نوع سخن را از نظر عادی و ادبی بودن مشخص کنید.

۰/۵

الف) مروارید باران از چشم ابر چکید / ب) باران از آسمان بارید.

۱۹- نوع تشبیه را در ابیات زیر بیابید و پایه‌های آن‌ها را مشخص کنید.

۱/۷۵

الف) نگارش دهد گلبن جویبار / در آینه‌ی آب رخسارها

ب) زندگی آتشگهی دیرنده پا برجاست / گر بیفروزش رقص شعله‌اش در هر کران پیداست

۰/۲۵

۲۰- در نمونه‌ی زیر «وجه‌شبه» کدام است؟

« نفس کز گرم‌گاه سینه می‌آید برون، ابری شود تاریک »

۰/۵

۲۱- واژه‌ی «جهان» در هر یک از نمونه‌های زیر به کدام مفهوم (حقیقی یا مجازی) به کار رفته است.

الف) او تمام جهان را گشت تا تجربیاتی را کسب کند. حقیقی مجازی

ب) جهان دل نهاده بر این داستان همان بخردانی و همان راستان حقیقی مجازی

۰/۵

۲۲- در مجاز به رابطه و پیوند میان معنای حقیقی و غیرحقیقی می‌گویند و نشانه‌ای که ذهن خواننده

را از معنای حقیقی دور می‌سازد نام دارد.

<p>۱</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>۲۳- معنای <u>حقیقی</u> و <u>مجازی</u> را در واژه‌های مشخص شده بررسی کنید.</p> <p>الف) <u>سر</u> آن ندارد امشب که برآید آفتابی چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی معنای حقیقی: معنای مجازی:</p> <p>ب) به یاد روی شیرین <u>بیت</u> می‌گفت چو آتش تیشه می‌زد، کوه می‌سُفت معنای حقیقی: معنای مجازی:</p> <p>۲۴- در بیت زیر کدام واژه مجاز دارد بیابید و مفهوم مجازی آن را بنویسید.</p> <p>الف) چرا چون لاله خونین دل نباشم که با ما نرگس او سر گران کرد مجاز: مفهوم مجازی:</p> <p>ب) در بیت زیر <u>مجاز</u> و <u>قرینه</u> را مشخص نمایید. « دست فلک ز کارم وقتی گره‌گشاید کز یک‌دگر گشایی زلف گره‌گشا را » مجاز: قرینه:</p>	
	<p>نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)</p>	
<p>۱/۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۰/۵</p>	<p>۲۵- متن زیر از <u>نظر تاریخ ادبیات و زیبایی‌شناسی</u> بررسی کنید: (سه مورد از هر کدام) « فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در برگفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. » « سعدی » تاریخ ادبیات: زیبایی‌شناسی:</p> <p>۲۶- با توجه به شعر زیر به سؤالات پاسخ دهید:</p> <p>من ندانستم از اوّل که تو بی مهر و وفایی دوستان عیب‌کنندم که چرا دل به تو دادم آن نه خال است و ز نخدان و سر زلف پریشان عشق و درویشی و انگشت‌نمایی و ملامت سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد</p> <p>عهد نابستن از آن به که ببندی و نیایی باید اوّل به تو گفتن که چنین خوب چرایی که دل اهل نظر برد که سری است خدایی همه سهل است، تحمل نکنم بار جدایی که بدانست که در بند تو خوش‌تر ز رهایی</p> <p>الف) دو مورد از نکات زبانی شعر فوق را بنویسید؟</p> <p>ب) دو مورد از نکات ادبی شعر بالا را بنویسید؟</p> <p>ج) وزن شعر را بنویسید؟</p>	
<p>۲۰</p>	<p>سرسبز و پایدار مانید. دانلود از آپلیکیشن پادرس</p>	

کلید سوالات درس علوم و فنون (۱) دی ماه ۹۷

- ۱- شعر/ نثر
- ۲- آب، تمثیل زندگی، پاکی ها، صفا یا هرچه از این دست/ گل، تمثیل ناپاکی، آلودگی، ناراستی، کژی...
- ۳- در آفرینش تو عیب و نقصی وجود نداشته است، درست تربیت نشده ای.
- ۴- تا درک ارتباط طولی و فهم محتوایی دچار اختلال نشود.
- ۵-
- ۱) قلمرو زبانی: "زنبورخانه" به معنی "لانه زنبور"/ "شهد" در معنی "عسل"/ جدانویسی نشانه منفی ساز "ن" نه اندیشید" که امروزه می نویسیم: نیندیشید.
- ۲) قلمرو ادبی: تشبیه دنیا به چاه پرآفت/ تضاد میان سپید و سیاه/ تشبیه موشان سپید و سیاه، به شب و روز
- ۳) قلمرو فکری: شریف بودن انسان در میان مخلوقات/ گرانبها بودن لحظات عمر/ هوشیاری و پرهیز از خوشی های زودگذر.
- ۴- وزن شاد و ضربی، انتقال حالت شادی و امید به خواننده...
- ۷-
- الف: زبانی / ب: مدحی، غنایی/ پ: پهلوی، شفاهی/ ت: متوازی، متوازن/ ث: عاطفه
- ۸-
- ۱) درست، ۲) نادرست، ۳) درست، ۴) نادرست
- ۹-
- ۱) کشیده ۲) بلند
- ۱۰-
- ۱-۴ / ۲-۳ / ۳-۳ / ۴-۲
- ۱۱- ترجمه تفسیر طبری/ عهد سامانی/ نثر: ساده و روان، هنوز آوردن اصطلاحات علمی و اشعار و امثال در نثر رایج نشده است.
- ۱۲-
- ۱) واج آرایبی: تکرار واج "س" / ۲) واژه آرایبی: تکرار واژه " دریغاً" / ۳) تکرار کل عبارت "با من بودی، منت نمی دانستم/ تا من بودی منت نمی دانستم.
- ۱۳-
"و" صامت: وارد، نو، وحشت...	مصوت: آهو، آرزو، کوه ...
"ی" صامت: یاد، سیل، پراق ...	مصوت: بید، امید، شیون ...
"ه" صامت: ماه، ابله، کوه	مصوت: بنفشه (بنفش)، آینده (آیند)

۱۴- د ا ر خ / ت / ت / گ ر / ب ا / ر / د ا / ن ش / ب / گ ی / ر د ا /

ب / ز ی / ر ا / و ا ر ی / چ ر ا خ / ن ی / ل و / ف ا ر ی / ر ا /

۱۵- (گزینه ۳): ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود.

ای / سا / ر / بان / آ / ه س / ت / ر ان / کا / ر ا / م / جا / نم / می / ر ا / و د /

۱۶-

(۱ حماسی، ۲ روایی-داستانی، ۳ غنایی، ۴ تعلیمی- اندرزی

۱۷- در شعر نو، معمولاً شاعران تساوی مصراع های شعری را ضرورت نمی دانند، به همین سبب می بینیم که طول مصراع های شعر نو یکسان نیست.

۱۸- ملکی که پریشان شد، از شومی شیطان شد/ باز آن سلیمان شد، تا باد چنین بادا

۱۹- عمر/ مال.